

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
bodjenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám
21-37, éjjel 24-88. Sférgöncim: "Délbácska" Novisad
Póstatakarékpénztári csekk száma Zagreb: 46.692

NOVISAD, 1927. SZEPTEMBER 9.

PÉNTEK

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din;
fél évre 240 din, és egész évre 480 dinár. Egyesszám
ára hétköznap 1-50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.
Külföldre előfizetési díj egy hónpra 50 dinár.

KORJOLÁN

Berecz Kálmán szrbobráni plébános szózata az ország magyar népéhez

ÉDES MAGYAR TESTVÉREM!

Ugye nem sokat bibelődöttél még evvel a névvel világeletemben? Hogy is bibelődött volna olyan régi, nagyon régi dogokkal, aminőkre ez a fura név tereli vissza az emlékezetet, mikor oly sok-sok bajod van a jelennel. Kenyér nincsen! Kereset nincsen! Polgári egyenlőség nincsen!

Mi van ezek helyett?

Vannak minden faluban özönével más-honnan idejött munkások, akik lefűtik kezéről a gazdával kezdett becsületes alkut és éhbérért dolgozva kivesszik a szádból a betyér falatot. Vannak szilte elviselhetetlen adóterhek, amelyek miatt már nem mersz földet árendálni, mert a bérelt föld termését elviszik adóban s neked legfőkébb a szalma, meg az izik marad. Vannak ügyes bajos dolgaid a jegyzőnél, a postán, a vasuton, a szolgabírósnál, a fináncoknál, az adóhivatalban, a telekkönyvben és akkor azt mondják: „Csekej, lil govori nasim jezikom!”

Látod, Édes Magyar Testvérem, ezért meg annyi másért, ami neked fáj, el kell mondanom ezt a régi históriát, hogy a régi dolgok tükrében meglásd a jelen valót, mert hiába, — nem én találtam ki, de úgy igaz, hogy — „A történelem az élet mestere”.

Hogy is volt csak?

Róma szegény népe éhezett. A gazdag főurak hozattak Sziciliából gabonát, hogy azt a nép közt ingyen szétosszák, de egy büszke patricius, Korjolán, az államtanácsban azt követelte, hogy a nép az ingyenkenyér fejében mondjon le minden politikai jogáról. A polgárság azonban tudta, hogy akkor örök időkre ki lesz téve az uralkodó osztály kénye-kedvének s azért egy szívvel-lélekkel kimondotta, hogy politikai jogait föl nem adja, inkább éhen hal mind egy szállig a feleségével és gyermekeivel együtt. Ekkor a nemzet legjobbjában fölébredt a lelkiismeret, meghagyták a népet politikai élvezetében, amellet az ingyen-gabonát is ki-osztották. de Korjolán ezt nem tudta elviselni, vérátlulóvá lett. A saját szülő édesanyja, az ősz Veturia sem tudta többé nemzetével kiengesztelni. Ott veszett el nyomorultan a haza ellen-ségei, a volszkok között, mint népének árulója a sértett büszkeségért, hogy nem az ő indítványát fogadták el.

Már most, Édes Magyar Testvérem, jól vigyázz ide s majd meglátod, hogy csaknem szakasztott ilyen dolog történt a Magyar Párt kebetében is!

Arra emlékezhetsz, milyen hosszú és milyen nagy küzdelembe került, míg a kormány a Magyar Pártnak a létjogosultságot megadta, működését megengedte. Valamikor Rómának a megalapítása sem járt nagyobb neveléssel, küzdelemmel, mint most ezt a hivatalos körök-ből kicsikarni. No de hála a vezérek nem csüggedő kitartásának és bátorságának, a Ma-

gyar Párt most már nemcsak él, hanem az országban számottevő tényező is. Ha pedig a Magyar Párt tényleg él, tényleg működik, akkor mi sem természetesebb, mint az, hogy minden embernek, aki magyarnak született és aki magyarnak vallja magát, benne kell lennie a Magyar Pártnak. Már a születésnél fogva is, Édes Magyar Testvérem, az a kötelességed, hogy magyarpárti légy, mert ha nem az vagy, akkor hitványabbnak mutatod magad, mint aminő a ganajuró bogár, amelyet mindig csoportostul találsz egy helyen s ez azt mutatja, hogy még ő is a fajtájához huz gajuró lé-tére. Hát akkor nem kell-e neked is, lelkes, okos embernek, még sokkal inkább a fajtához huz-nod, a többi magyarokkal egy pártban lenned?

Tudom, hogy erre a beszédemre mi mo-toszkál a fejedben, Édes Magyar Testvérem, de majd arra is megfelelek ízben.

Ugye azt gondolod, hogy hát az a Ma-gyar Párt maga sem alkot egy közös tábor-t, ott sincs egymáshoz huzás, hanem inkább csak széthuzás, mert hiszen a szubotical, meg a bánáti kerületben a radikálisokkal szöveterkeztek, a szomboriban a demokratákkal, a noviszádi pe-dig önálló listát állítottak s önálló pártként mentek be a választási küdelembe. No ugyan ki látott ekkora fejtelenséget egy pártban!

Hát ez az okoskodásod, Édes Magyar Testvérem, azért nem állja meg a helyét, mert szem elől téveszted, hogy a Magyar Párt is politikai párt, vagyis olyan szövetség, amely arra való, hogy az országban élő magyaroknak a többi lakossággal egyenlő jogot szerezzen és azokat oltalmazza. A Magyar Párt élete és működése tehát tulajdonképpen nem más, mint politika. De hát tudod-e te Magyar Testvérem, hogy voltaképpen mi is az a politika? A tudós emberek azt mondják, hogy „A politika az egzignclák tudománya”. Ez a mondás a te eszedhez formálva olyasfélét jelent, hogy „Grófi házban módosan, odahaza rongyosan!” Vagyis a politikában nagyon sokat kell számítani avval a körülménnyel, hogy mit lehet és mit nem lehet, hol lehet és hol nem lehet. Egyet azonban minden politikában szem előtt kell tartani; a politikai jogok védelmét, mert enélkül nem is politika a politika.

Már most, Édes Testvérem, mit lehetett és mit nem lehetett tenni a Magyar Pártnak?

Lehetett neki a szubotical kerületben, meg a bánáti kerületben megegyeznie a radi-kálisokkal, mert ezek több politikai jogot biz-tosítottak a magyarságnak, mint a demokraták. Lehetett neki a szombori kerületben megegyeznie a demokratákkal, mert ezek ott több politikai jogot biztosítottak a magyarságnak mint a radikálisok. De nem lehetett neki a noviszádi kerületben megegyeznie sem a radikálisokkal, sem a demokratákkal, mert sem az egyik, sem a másik nem akart a magyarságnak biztosítani

semmiféle politikai jogot, átengedni egyetlen egy képviselőiséget. Ezért örök elismerés, dí-csérlet és hála illeti meg noviszádi Magyar Párt száz-as bizottságát, hogy méltónak mutatta ma-gát arra a bizalomra, melyet a magyar nép beléje helyezett s hogy amiképpen a római pol-gárság kész volt inkább éhen halni mind egy szállig a feleségével és gyermekeivel együtt, mintsem, hogy a politikai jogából csak egy fikarcnyit engedjen, ugy a száz-as bizottság is ugy döntött, hogy végigjárta inkább a kerület magyarságával az önálló választási küzdelem minden kálváriáját, semhogy a nép politikai jogairól lemondva ország-világ előtt azt a lát-szatot kelise, mintha noviszádi kerületben ma-gyarok nem is volnának.

Ennek a száz-as bizottsági döntésnek me-ghozatala alkalmával Balassának külön indít-ványa volt az, hogy a Magyar Párt a noviszádi kerületben is a radikálisokkal egyesüljön, ha ezek egyetlen egy képviselőiséget nem adnak is neki s mivel az indítvány megbukott, azért fölcspott a magyarság Korjolánjának sértett büszkeségében, hogy nem az ő indítványát fogadták el.

A római nép kiheverte saját szülőite áru-lását s a Magyar Párt is majdnem stéll Ba-lassáék fölfelé kapaszkodó radikálizmusát, de legalább tisztában is lesz velük örökre!

Te pedig Édes, Magyar Testvérem, ne felejsd el, hogy hová kell ejtened a golyót! Ha a szubotical vagy a bánáti kerületben sza-vazol, akkor az egyesített radikális magyarpárti urnába, mert hát. A politika az egzignclák tudománya. Ha a szombori kerületben szavazol, akkor az egyesített demokrata-magyarpárti urnába, mert hát Grófi házban módosan, odahaza rongyosan. Ha pedig a noviszádi kerületben szavazol, akkor a magyarpárti urnába, mert magyar vagy, magyarnak születéll!

Eltűnt az Old Glory

Newyorkból jelentik: Két oceánjáró, a Transylvánia és a Germania tíz órán keresztül hiába kutatott az Old Glory után és a jelek arra vallanak, hogy nem kényeszerleszállás történt hanem a repülő gép lezuhant a tengerbe. A vészjeleket felfogó angol gő-zsők szerint a szencsétlenségnek hihetetlen gyorsasággal kellett végbe menni. Az Old Glory utasainak ugyan is nem volt idejük, hogy a vészjelzést megismételjék és a rádió-készülékek másodsorra csak az S. O. S. jelzés S. betűjét fogták fel.

A repülőgépnek 45 másodpercnyi előké-szűlelekre lett volna szüksége ahhoz a kény-szerleszálláshoz, amit ha sikerül végrehajtanlok, ugy még órákon keresztül fenntarthatták volna magukat gépükkel a vizen és a keresésükre indult hajók feltétlen megmentik őket.

Marinkovics külügyminiszter kedden visszatér Genfből

Végső erőfeszítések az egész vonalon a választások előtt

Beográdból jelentik: A választások érdekében folyó agitáció az utóbbi napokban elérte tetőfokát. Beográdból ugyszólván teljesen eltűntek a politikusok és a politikai élet csaknem kizárólagosan a vidékre terelődött.

Egyik-másik politikai pártvezér valóban rekordot produkál a népgyűlések halmozásában. Egyáltalán nem tartozik a ritkaságok közé, ha a képviselőjelölt, vagy a jelöltet támogató pártvezér egyetlen nappal leforgása alatt 8-10 külföldi községben tart népgyűlést.

A Szerémség országutain egymást érik a választási autók és öreg emberek nem emlékeznek olyan forgalomra, mint amió mostanában felveri a szerémségi országutak porát.

A választási szónoklatok és az agitáció terén Vukicsevics miniszterelnök jár elől jó példával. Tegnap Maximovics Bozsó érdekében ugyszólván a Szerémség minden zártottevő községét bejárta. Szara Pazován, Rumán, Mitrovicán tartott népgyűlést, estli 6 órára pedig Vinkovcin hívta össze értekezletre a kormánypárti választókat. A vinkovci népgyűlés után a miniszterelnök visszatért Beográdba.

Trifkovic házelőlk ma Szomborban tart népgyűlést. A gyűlés elé politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek, mert Trifkovic — amint hírlik — ezen az ülésen válaszol Vukicsevics miniszterelnök legutóbbi nyilatkozatára.

Pribicsevics Szvetozár tegnap délután a moravai kerületbe utazott. Ugy hírlik, hogy Pribicsevicsnek ez lesz befejező agitációs ténykedése, a választások előtt. A független demokraták egybeként tegnap délután nagy népgyűlést tartottak Zemunban. A népgyűlésnek Popovics Szvetozár listavezető és Kosztics Milán nyugalmazott igazságügyi osztályfőnök voltak a szónokai.

Nagy lendülettel indul a választási agitáció végküzdelmébe a Davidovics párt. A demokrata pártnak ez a frakciója elhatározta, hogy a választásokra, a még hátralevő napokban ott hív össze népgyűlést, ahol legutóbb a miniszterelnök gyűlésezett, hogy ellensúlyozza a kormányelnök agitációs munkájának sikerét.

A külügyminiszter kedden hazatér Genfből

A Népszövetség most folyó üléséről érkező genfi jelentések nem éppen túladó lelkesedéssel írnak a nemzetek szövetsége szeptemberi tanácskozásairól. A vonatott és túnyomórészt csekély jelentőségű ülések meglehetősen unalomban mulnak el és az ülésezések iránt meglehetősen közömbös magatartást tanúsít a világsajtó is.

Genfi jelentés szerint Marinkovics külügyminiszter kedden visszaérkezik Genfből és átveszi hivatalát.

A Samouprava éles cikkben válaszolt Rothermere lord legújabb írására

Megírtuk, hogy Rothermere lord a Dally Mailben és a hatáskörébe tartozó ujságokban újabb cikket írt, amelynek éle Csehszlovákia és Románia ellen irányul. Ismertettük a csehszlovák sajtónak a cikket szemben elfoglalt álláspontját, amellyel nagyrészt megegyezik a beográdi Samouprava legutóbbi számában megjelent közlemény is.

A cikk bevezetőjében megcáfolja a lordnak azt a kitételét, amely a csehszlovákiai kisebbségek állásfoglalására vonatkozik, de nyomtatékosan kétségbevonja a Dally Mail jólétesültségét Csehország pénzügyi helyzetének szempontjából is.

Lord Rothermere — írja a lap — elfelejt, hogy Csehszlovákia az egyetlen közép-európai állam, amelynek valutája meguszta a nehéz gazdasági válságot, hogy a csehszlovák kereskedelmi mérleg aktív és végül, hogy a költségvetést sikerült tizenkét milliárdról tíz milliárd koronára leszállítani.

A lap megjegyzi, hogy

Európa lőportornya nem Prágában van, hanem a Dally Mail szerkesztőségében.

Hasonló szellemben írt cikket a párisi Journal des Debats is és kiemeli, hogy még egy fajmagyar sem lehetne olyan erőszakos és gyűlölködő Csehszlovákiával és Romániával szemben, amilyen Rothermere lord

A lap azzal vádolja Rothermere lordot, hogy anyagi érdekek vezetik akkor, amikor harcot indít a békeszerződésben megállapított határok megváltoztatása érdekében Magyarország javára.

Erre a cikkre Rothermere lord a következő helyreigazító nyilatkozatot küldte a Journal des Debats szerkesztőjének:

— Uram! Sajnálom, hogy lapjának tegnapi számában reám vonatkozólag olyan értesüléseket közölt, amelynek csak úgy adhatott helyet, hogy visszaéltek a jóhírnységével. Ezekre vonatkozóan szükségesnek tartom a következők közlését:

1. Sohasem hallottam a Talbot-szindikátusról és nem is tudok a magyar államvasutak villamosításának tervéről.

2. Sohasem találkoztam Bethlen gróffal és nem érintkeztem vele semmiféleképpen.

3. Semmiféle kereskedelmi, pénzügyi vagy ipari vállalkozásban Magyarországon semmi néven nevezendő részem nincsen.

Egyedül céloim, hogy biztosítsam azt, hogy Magyarország a jövőben Franciaország és Anglia szövetségese legyen, ne pedig Németországé. Hogy ezt a célt elérjem, szükséges, hogy a Magyarországgal szemben elkövetett igazságtalanság orvosoltassék.

Fogadja uram nagyrabecsülésem kifejezését

Rothermere.

Mi történt a csepeli Dunaágban?

A Délbácska tegnapi híradása nyomán, városszerre nagy részvétel beszéltek arról a szerencsétlenségről, amely a csepeli Dunaágban érte, a noviszádi új közúti hidat építő Gollnov és Klöhne stettini hidéplítő cég mérnökét és egy noviszádi kereskedőt. A cég hidrészekkel megrakott uszályhajót indított Budapestre, hogy a csepeli Welsz Manfred-féle gyárba szállítsa a megmaradt hidrészeket és szerszámokat. Az uszály eddig ismeretlen körülmények között léket kapott és elsüllyedt nem messze Budapesttől, a csepeli Dunában. Az uszályt kísérő mérnök és a társaságában levő noviszádi kereskedő sebesüléseket szenvedtek, a szállítmány jórésze a vízbe veszett.

Eddig szól a tragikus híradás, amely mára érdekes és nem minden humornélkül való cáfolatot nyert. Az történt, hogy a német hidéplítő cég noviszádi kirendeltségéhez tegnapelőtt bu-

dapesti keltezéssel levelezőlap érkezett, amelyben az uszályt kísérő mérnök, kissé homályos szövegezéssel megírja, hogy pompás kondícióban megérkeztek Csepelre, a rakomány azonban már „uszik”, miközben ők fejüket és derekukat fájlatják a nagy sürgős forgásban.

Nosza lett erre nagy ljedelem a noviszádi hidéplítő koloniában. Azonnal táviratot menesztettek Stettinbe, a cég főtelepére és közölték, hogy a Budapestre irányított uszály elsüllyedt, a szállítmányvezető mérnök és a veleutazó noviszádi kereskedő, a baleset alkalmával sérüléseket szenvedtek. A baleset híre szerkesztőségünkbe is eljutott, mire telefonon érintkezésbe léptünk Budapesttel, hogy részleteket tudjunk meg a dologról. A budapesti hajószállalatok semmit sem tudtak az ügyről. A szerencsétlenséget mindazonáltal nem tartották kizártnak, mert a csepeli Dunaágot a hajóközlekedés elől

elzárták a nagyarányú kikötő építkezés miatt. Csodálkoztak azon, hogy a dolog megtörténhetett, mert a csepeli Dunaág elzárását minden dunamenti állammal közölték.

Ilyen tragikus előzmények után, tegnap reggel a pesti vonattal, kissé kimerülten ugyan, de teljes testi épségben és szemmeláthatóan pompás kedélyhangulatban váratlanul Noviszádra érkezett a noviszádi kereskedő, az uszály katasztrófa egyik sebesült „áldozata”. Nagy megrökönyődéssel fogadta a részvénytársulatokat és az uszály-cset lefolyását a következőkben ismertette:

Az uszály a szállítmányai és kísérőkkel együtt kifutó állapotban megérkezett Budapestre. A szállítmányt annak rendje módja szerint klraktározták, a hivatalos formákat ellőtették, a kísérők pedig autókba ültek és elindultak megtapasztalni Budapestet. A vállalkozásnak ez a része várakozáson felül olyan pompásan sikerült, hogy szükségesnek látták szívfájdítónak egy kis helyzetjelentést küldeni Noviszádra. A Margitszigeten jó öreg tokaji bor mellett így íródott meg a levelezőlap, amelynek az uszály „uszásáról” szóló része a Margitszigeten olyan könnyen elúszó pengőkre vonatkozott, a fej-és derékfájás pedig a tánchelyiségek parkettjén elletett táncok fáradalmait igyekezett szemléltetővé tenni.

Természetes, hogy sürgős helyreigazító távirat röpillt Stettinbe, amely hírt vitt a szerencsés fordulairól, de arról nincs értesülés, hogy a két „peches” férj értatlan klucczanásának imlyen történt kipattanása milyen következményekkel járt — idehaza.

Telepi magyarok

Néhány elkészedett szegény legény a radikálisok táborába akar benneteket terelni. Ne hagyjátok magatokat ezektől a megfizetett egyénektől félrevezetni. A radikálisok bizonyosan jól lepénzelték őket és most ezért a judáspénzért benneteket akarnak elérni.

Telepi magyarok! Ti nagyon jól tudjátok, hogy mit köszönhetek a radikálisoknak. Kilenc évig uralkodtak a városházán és ezalatt az idő alatt minden rosszban volt részetek. A radikálisok találták ki a telep megváltást és így a radikálisoknak köszönhetitek, hogy a véres verjétkkel megoldozott telepet, amit ingyen kellett volna kapnotok, drága pénzen megkelt vásárolnotok. A radikálisoknak köszönhetitek, hogy elvetétek iskolákat és hogy igen sok telepi magyar gyermek nem mehet magyar iskolába.

Telepi magyarok! Most van itt az alkalom, hogy megszabaduljatok ettől a radikális uralomtól, amely nyomorba taszított benneteket és amely csak terheket rakott rátok és nem tett érteket semmit sem. A mostani képviselő választáson és a november 6-i városi törvényhatósági választáson minden telepi magyar embernek a Magyar Pártira kell szavazni, amelynek a vasárnapi választáson a tizedik urnája lesz. Minden urnán fehér-kék papíron rajt van a jelölt neve.

Telepi magyarok! Ha azt akarjátok, hogy a kilenc éves radikális uralom minden baja és fájdó álma megszűnjön, akkor mindenkinek a Magyar Pártira kell szavazni, mert magyar emberen csak magyar ember segíthet.

Telepi magyarok! Ti a saját bőrötökön éreztétek a radikális uralmat, azt tehát nem támogatnátok tovább. Ha azt akarjátok, hogy a teleppel a városházán törődjenek, akkor magyar képviselőt és magyar törvényhatósági tagot válasszatok. A Magyar Párt a november 6-i városi törvényhatósági választáson telep-magyarokat is fog jelölni, hogy azok a városi házán szószólói lehessenek a telepi magyar népnek. Ha azt akarjátok telep magyarok, hogy a jövőben törődjenek veletek a városházán, akkor magyarokat válasszatok meg és ezek oda fognak hatni, hogy a városházán rátok is gondoljanak. A megválasztott magyarok maguk fognak dolgozni érteket.

Telepi magyarok! A radikálisok kilenc év óta tartó szomorú uralmát csak úgy lehet megdönteni, ha a Magyar Pártira szavaztok. Ezért vasárnap minden telepi magyar a Lövöldében levő választóhelyen a fehér-kék papírral ellátott tizedik urnába dobja gumigolyóját.

Kik győznek a választásokon?

A politikusok most azzal foglalkoznak, hogy prognózisokat állítsanak fel a választási eshetőségekről

A pártok vezérel utóbbi időben jóslásokba bocsátkoznak a választások előrelátható eredménye fölött. A beográdi lapok egymásután szólaltatják meg a politikai élet vezérférfiit, akiknek mindegyike természetesen a saját pártállása szerint mérlegeli a választási lehetőségeket.

Legújabbban Szubotics dr. igazságügyminiszter nyilatkozik a választásokról s a következőkben állapítja meg a valószínű eredményt:

Valamennyi radikális 140 mandátum
Korosec 2—3 mandátummal többet, mint eddig.

Pribicevics 5 mandátum.
Demokraták 1—2 mandátummal többet.
Radics elveszi mandátumainak a felét.
Kisebbségi pártok 10 mandátum.
A földmunkások valamivel többet, mint eddig.

Szpahe ugyanannyi.
Ezzel szemben Pribicevics Szvetozár a következőket mondotta:

— Az önálló demokraták háromszor annyit mandátumot kapnak, mint eddig, a demokraták meggyengülve kerülnek be a parlamentbe, a radikálisok pedig legfeljebb hatvan mandátumot kapnak.

Macek Vladimir, a horvát parasztpárt vezére a következő prognózist állította fel:

Parasztpárt 80 mandátum.
Korosec 20 „
Pribicevics 20 „

Földmunkások 25 „
Kisebbségek 5 „
Radikálisok és demokraták együttvéve 160 „
Surmin György dr. a következőképpen jósol:

Korosec 20 mandátum.
Radics 65 „
Földmunkások 10—15 „
Horvát blokk 2 „
Pribicevics 25 „
Demokraták 75 „
Radikálisok 100 „
Kisebbségek 5—6 „

Skrulj dr., a föderalisták vezére:

Radics párt 45 mandátum.
Demokraták 40 „
Horvát föderalisták 50 „
Radikálisok 120 „
Pribicevics 10 „
A többi pártok helyzete bizonytalan.

Vukicevics Velja miniszterelnök is nyilatkozott a választási lehetőségekről s szerinte a radikálisok legalább 150 mandátumot kapnak. Davidovics Ljuba pedig legalább 100 mandátumot jósol saját pártjának. Sztopár Bogdán dr. zagrebi főispán pedig a Radics párt bukását jósolja, mert a parasztpárt teljesen eljártotta szerepét Horvátországban. A legtöbb győzelmi kilátásokkal a horvát föderalisták indulnak a választási küzdelemben.

Sárgarépa bankettet rendezett Szuvorin mester, az ismert beogradi koplalóművész

Az éhezők serege pompásan jóllakott a sárgaréptől

Több ízben foglalkoztunk már Szuvorin mester tanárral, aki koplalásra tanítja betegeit, miáltal az érdekeltek rövid időn belül a legmakacsabb betegségtől is megszabadulnak. Szuvorin nem Bicsérdy tanait honosította meg Beogradban, hanem bizonyos koncessziót engedélyez tanítványainak az ételek megválasztásánál. Elsősorban a hus élvezetét tiltotta meg, majd a zsíros ételek fogyasztását, mert — ugymond — a zsír sztearint tartalmaz, amely ártalmas az egészségre.

Szuorin egyébként tökéletes vegetáriánus, azzal a különbséggel, hogy a zöldséget és főzelék felét nyers állapotban fogyasztja el. Legnépszerűbb eledele, amelyet minden betegének ajánl, a sárgarépa. Szerinte a sárgarépa rendkívül sok vitamint tartalmaz, de csak akkor, ha nyers állapotban fogyasztjuk el, mert a forrásnál elveszti vitamin tartalmát.

— A sárgarépa óriási jelentősége — mondotta Szuvorin — különösen a csikóknál tűnik fel. Ha csikókat sárgarépával etetünk, két év múlva 10 centiméterrel magasabbra nőnek, mint azok a csikók, amelyeket nem táplálnak sárgarépával. Mi sem természetesebb tehát, hogy az embereknek is sárgarépával kell táplálkozniuk. A sárgarépának fiatalító hatása is van s mindazok az emberek, akik bizonyos időn keresztül sárgarépával táplálkoznak, új erőt nyernek s olyan tüzesek lesznek, mint a csikók.

Szuorin mester egyébként nagyszámu tanítványai részére a napokban sárgarépa bankettet rendezett, amelyre az orvosi kart és a hatóságokat is meghívta. A banketten leginkább hölgyek s egy néhány vézna fiatalember jelent meg.

A banket menüje a következő fogásokból állt:

Nyers: passzírozott sárgarépa olajjal.
Reszelt sárgarépa citrommal.
Vagdalt sárgarépa tejjel.
Sárgarépa szelét tejes citrommal.

A bankett résztvevői nagy élvezettel fogyasztották el a „pompás“ eledelt, amely szerintük rendkívül inycsiklandozó és pikáns. A többiek is megkóstolták, akik nem tanítványai

Szuorinnak, de nem izlett nekik. Azt mondták, hogy a vagdalt sárgarépa tejjel olyan, mintha az ember szuayogokat fogyasztana.

Szuorin mester azonban csak gunyos mosollyal tért napirendre a „hitetlenek“ kritikájára fölött s bemutatta többi ételkreációját is: hámozott körte citrommal és almapiüré olajjal, majd zöld salátát hagymával és fokhagymát zöld salátával. Mindezeket tanítványai szinte mohó étvágyal fogyasztották el s a bankett végén büszkén jelentették ki, hogy rettenetesen jóllaktak.

A bankett után Szuvorin mester hazament, tanítványai pedig szétszédtek a városban. Az egyik apostol, aki a mester legjobb hívei közé tartozik észrevétlenül elsompolygott és a legközelebbi uccasarkon befordult a „Ruszi cár“-ba. Egyik ismerőse éppen akkor lépett be a vendéglőbe, amikor a vegetáriánus a harmadik bécsi szeletet fogyasztotta el.

— A választási névjegyzék kiigazítása. A községi választások kiírásával megint lehetséges lesz azok felvétele a választók közé, akik eddig felvéve nincsenek. A Magyar Párt főtitkára dr. Wágner Károly készséggel áll a párttagok rendelkezésére: akik eddig párttagokul fel vannak véve, azok mind már elő vannak jegyezve, csak azt kérjük, hogy akinek illetőségi vagy állampolgársági bizonyítványa van, ha más nincsen, esetleg keresztlevele megvan, mutassa azt be.

Tizenöt szörös rablógyilkossággal vádolnak egy besszarábiai tisztviselőt

Romániának és Oroszországnak egyformán kémkedett és bandatámadásokat szervezett Gutuleac rendőrügynök

Kisnewből jelentik: Soroca városa a Dnyeszter mellett fekszik, úgy, hogy a kölvárosból át lehet látni Szovjet-Oroszországba. Ezért ez a legalkalmasabb hely arra, hogy az oroszországi állapotokat megfigyeljék és itt szervezték meg az oroszországi kémkedés központját. A hivatal élén egy Ilca Gutuleac nevével rendőrügynök állott, akit — amint az Adeverul írja — a múlt héten a törvényszék vizsgálóbírája váratlanul letartóztatott. A vádak egész sorozatát emelte ellene.

Tizenöt szörös gyilkossággal vádolja, amelyek közül nyolcat maga Gutuleac is beismert, de azzal védekezik, hogy mint rendőrügynök a közrend érdekében használta fegyverét áldozataival szemben.

Szenzáció részleteket ígér ez a bünper. A nyomozhatóságok megállapították, hogy Gutuleac hallatlanul visszaélt a bizalommal, amelyet felettesei beléje helyeztek. Őt bízták meg az oroszországi kémszolgálat intézésével. Gutuleac maga is többször átment szovjet földre. Most megállapították, hogy tulajdonképpen a szovjet szolgálatában állott és szolgálataiért nagy pénzbeli jutalmakat kapott. A vagyona tízmillió lejnél is többet tesz ki, kastélya van és földbirtoka és több részvénye a bel- és külföldi bankoknál. Az is megállapított nyert, hogy a Dnyeszter mentén rendezett szovjet-támadásokat, katonai betöréseket maga Gutuleac szervezte meg a szovjet megbízásából és parancsára.

Soroca, Hotin, Tighina és Cetatea Alba vármegye területén egész sereg ügynöke volt Gutuleacnak, akik mind a szovjet szolgálatában álltak. A halárvargások idején ezek az ügynökök kibaszta az alkalmat és temérdek rablást, zsarolást követek el. Amikor már Gutuleac is megsokalta tetteiket, az ügynökök viszont leleplezéssel fenyegettek, a kémszervezet vezetője alkalmat keresett arra, hogy az ilyen elégedetlenkedőket eltegyje láb alól. Valami megbízást adott nekik orosz földről, amikor pedig a Dnyeszteren át akartak haladni, utánuk lövették a granacsárok vagy a tűzérkek által. A rémuralomnak, amely a Dnyeszter partján sokáig szedte áldozatait, Gutuleac volt a főintézője, szabadon garázdálkodhatott, mert sokáig bírta a magas hatóságok kegyelt. Most a sorocai törvényszék fogházában várja sorsát.

Egy noviszádi postatitkár 13 esztendő fia, tizhónapos testvérét a második emeletről az udvarba ejtette

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap délután 6 órakor, a Njegoseva ucca sarkán élt Vasember palotában. Mátics Mihály postafelügyelőség titkár 13 esztendő fia az épület második emeleti erkélyéről az udvar kövezetére ejtette 10 hónapos kistestvérét. A csecsemőt súlyos sérülésekkel kórházba szállították.

Mátics Mihályné néhány percre 13 esztendő fia őrizetére bízta a kis csecsemőt. A lakás erkélyén a kisfiú és a csecsemő kívül ott volt még a család fiatalabb gyermeke is. A két fiútestvér játszadozni kezdett és közben megfedkeztek parányi testvérükről. Egy óvatlan pillanatban a tizhónapos csecsemő lecsúszott az erkély párkányzatáról és borzalmas zuhanással az udvar kövezetére esett.

A rögtön előhívott orvos megállapította, hogy a csecsemő súlyos sérüléseket szenvedett. Azonnal kórházba szállították, állapota rendkívül súlyos.

A noviszádi kerületben a mienk a 10-ik urna

HIREK

Programmbeszéd

Tisztelt polgártársaim!

Miután látom, milyen nagy a tülekedés a mandátumokért s engem mindezekig semmiféle párt nem léptetett fel, ezennel bejelentem, hogy pártot alakítok és fellépek képviselőjelöltnek. Kvalifikációm megvolna hozzá, elimbe is jártam s perfektül tudok írni és olvasni. Igaz ugyan, hogy az egyszerűség sohasem ment a fejembe, de hát a képviselőnek amúgy sem kell matematika, elég, ha minden elsején összeolvassa képviselői napidiját, azt megszorozza a választások számával s levonja belőle a konkvenctát.

Tisztelt polgártársaim! Minden valamire való képviselőjelöltnek programmot kell adni. Az én programom annyiban különbözik a többi pártok programjától, hogy azok mindent ígérnek és semmit sem adnak, én meg mindent adok, de semmit sem ígerek.

Először is odaadom az ígért földjét, amely sokkal termékenyebb, mint az a föld, amit a konkurrens pártok ígérnek. Van azon minden, amit csak a szemük-szájuk megkíván: buza, árpa, rozs, kukorica, paradicsom, tök, keiképoszta, spenót, paprika, celler, krumpli, petrezselyem, toma, retek és zab s ráadásnak odaadom a fűt-fát is, amit tisztelt demokrata kollegáim ígérnek.

Külpolitikai szempontból igen fontosnak tartom, ha felajánlom nektek háromezer holdnyi földemet, amelyet görög dinnyével ültettem be, házátokat török mézzel édesítem meg, az asztalokra pedig francia salátát, angol mustárt és cseh pimaszt tálatatok, miáltal megteremtem a nagyantant küsszövetségének nagyszövetségét.

Nem kétséges, hogy gazdasági helyzetünk egyik legégetőbb kérdése a közlekedési probléma s e célból földalatti gőzvilámmal összekötöm Novizádót az Atlanti Océánnal s Petrovácot Winnipeggel. Minden vajdasági faluban repülőállomásokat létesítek a repülni vágyó képviselőjelöltek részére s azokat lehetőleg a nagykocsmák közelében álítom fel. A temerini főpiacon pedig Eiffel tornyot építtetek, amelynek tetejére egy Ford autót állítok, ahonnan a pártok jelöltjei szónoklatokat intézhetnek hozzátok.

Adót már nem kell fizetnetek, mert az államnak annyi pénze lesz, hogy ezresbankokkal fogja kiköveztetni a glozsanit utat s dollárokkal kitapétáztatni az egész Vajdaságot, Vterniktől Cincinnatiig. A Népszövetség már nem Genfben, hanem Futakon fog ülésezni s e célból harmincemeletnyi magasságra felépíti a futaki erdőt. A benne levő fából gyufákat gyártunk s megteremtjük a gyufakartell, hogy meggyújthassuk vele azokat az örömtüzeket, amelyek megválasztásom alkalmával kilvágják a Zmajevácot. Csikorgó hidegben már nem kell tüzet raknotok, mert ha kellő időben elraktározzuk mindazokat a tüzes beszédeket, amelyekkel a képviselőjelöltek ezrei boldogítják a népet, husz esztendőn keresztül melegedünk tőlük.

Mindezekon kívül, tisztelt polgártársaim, megkapjátok az északi sarkot s ha megújátok, a délit, azután a glóbuszt, az Atlaszt, az uralhegyi platinabányákat, a joachimstzáli rádiumot, a gasztoni szelerszvizet, a nádfedeletek helyett az indiai cukornádat és a Kormánypárti Napló egy tiszteletpéldányát. Ha színlag megvan, még a holdat is lehozom a földre, majd a napot, a Marsot, a Vénuszt, a Golf áramot, az üstökösöt és az egész csillagrendszert.

Tisztelt polgártársaim! Programmom rövid, de velős s fogadni merek, még senki sem ígért annyit, mint én. Szavazatok tehát a tizenharmadik urnára, meglászatok érdemes volt, egy igazi urét az urna elé járulni. Csak sást nemzenek a sasok s csak urak szavaznak a tizenharmadik urnára.

K. A.

1927. Szeptember 9. Péntek

Római katolikus: Péter Protestáns: Ádám. Gör. kel.: (Augusztus 27.) Premen. A nap kel 5 óra 20 perckor, nyugszik 6 óra 6 perckor. A hold kel 6 óra 21 perckor, nyugszik 1 óra 43 perckor.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorologiai állomás jelentése.) A hőmérséklet a Szávától és Dunától délre 2 fokkal emelkedett, attól északra pedig csökkent 2 fokkal. A hőmérséklet a legmagasabb Spliben (29 C°) a alacsonyabb Lyubijában (9 C°) volt. Továbbra is változókéony Szerbiában és a Vojvodínában részben borús idő várható, az ország közepén helyenkénti esővel. A hőmérséklet az ország közepén emelkedik, északon és délen nem változik. Novizádón gyenge, délkeleti szél mellett, részben borús, eső nélküli idő várható. A hőmérséklet minimuma 15 C°, maximuma 27 C° volt.

— Meghalt a bácskai német evangélikusok főesperese. Id. Wack Péter jareki evangélikus lelkész, a bácskai német evangélikusok főesperese tegnap délelben egy óraker szívszélbűdés következtében meghalt. Id. Wack Péter akkor lett a német evangélikusok főesperese, amikor Wagner Gusztáv Adolfot megválasztották egyházi elnöknek. Temetése szombaton délelőtti 10 óraker lesz.

— A Fruska Gora kirándulása. A Fruska Gora turista társaság szombat és vasárnap a következő kirándulásokat rendezte: Az első csoport szombaton délután félkettőkor indul a vonattal Rakováciig onnan a Zmajevácra megy Gracsanin Gaja vezetésével. A második csoport vasárnap reggel négy óraker indul hajóval Kamenicáig, onnan Grgeteg—Vel. Remeta—Kruzedol—Sr. Karlovc irányban megy Kujavics Andrija vezetésével. A harmadik csoport vasárnap reggel 5 óra 35 perckor indul a kiránduló vonattal Rakováciig vagy Beocsinig. A negyedik csoport vasárnap reggel öt óraker indul a hajóval Kamenicáig. Vasárnap reggel a petrovaradini kompáikeléstől fél kilenc óraker indul az első autó, úgy hogy a tagok előbb még szavazhatnak és azután meheinek kirándulásra. Az erdőben nem szabad tüzet gyújtani. A Teszterára csak a Putnik menetjegyjárodában kapott igazolvánnyal lehet menni.

— Véres családi dráma egy szlavóniai községben. Osziyekről jelentik: A szlavóniai Kutjevo községben rémregénybe illő szerelmi dráma játszódott le a napokban. Egy Volarics Mátó nevű fiatal kovácsmester a vásárból hazatérve otthon tartott katonai fegyverével megölte 32 éves feleségét, súlyosan megsebesítette 3 éves gyermeküket és öngyilkosságot követett el. Volarics és felesége néhány órai szenvedés után meghaltak. A kisgyermeket pedig, akit a golyó a vállán ért, súlyos sérüléssel a közkórházban ápolják. A családtörténet kovácsmester hozzátartozói azt hiszik, hogy Volarics rémes tettét pillanatnyi elmezavarásban követte el.

— Kemal pasa döntő győzelmet aratott a török választásokon. Konstantinápolyból jelentik: A törökországi választásokról beérkezett jelentések szerint Kemal pasa török néppártja, amint előrelátható volt, döntő győzelmet aratott a választásokon. Az eddigi jelentések szerint a megválasztott Kemal-pártiak száma már túlhaladja az összes mandátumok kétharmadát. Valószínűnek látszik azonban, hogy azokban a kerületekben is, melyekből eddig a választási hírek nem érkeztek meg, Kemal pasa pártja fog legnagyobb részben győzedelmeskedni.

— Rosenberg Hermann táncitanító előzetes jelentése. Rosenberg Hermann táncitanító ezton közli, hogy tánciskoláját október elején fogja megnyitni a Szloboda szálló nagytermében. Azok, akik táncolni akarnak tanulni, kezdők és haladók egyaránt a mai naptól kezdve jelentkezhetnek a Kraja Petra ucca 23. szám, I. emeleten levő lakásán.

Szavazz a Magyar Pártra!

— A gyufa jubileuma. A Times gyufa jubileumát ünnepli. Szerinte a gyufát angol találta föl, egy John Walker nevű patikus és droguista, aki 1826 ban a High-Streeten lakott.

1827 április 7-én adta el az első skatulya gyufát az első vevőjének, John Hixon ügyvédnek.

Aféle kerek bádogakutalya volt ez, száz darab lapos, hét és fél centiméter hosszú fegyufaszálattal tartalmazott, melynek fején kén és klór volt. A gyufaszálakat üvegpapíron kellett meggyújtani, mely összehajtogatva a skatulyában foglalt helyet. De a kísérlet nem mindig sikerült. E történelmi gyufákból 50 darabot ma a muzeumokban őrznek.

Walker ur, a gyufa állítólagos föltalálója, a gyutacsos pusákához készített töltényeket, így támadt az ötlete, hogy gyufákat készít. Találmányából nem sok pénzt keresett, még csak nem is szabadalmaztatta, aztán 1830 ban Charles Sauria, aki francia foszfort tett a gyufák fejére, végkép kiszorította a kezdetleges találmányt.

A jubileumon nem vesz részt az N. S. N. S. (National Society of non smokers!) a nem dohányzók egyesülete, melynek 200 tagja van. Közülük ott szerepel Bernard Shaw is. Természetes, hogy ő is összefüggésben van a gyufa feltalálásával, mint mindennel. Ezuttal negatív összefüggésben.

Novisadon mindenki kacag és nevet Schlesinger Willyvel a NEW-YORK tabarinban, Pašičeva u. 23.

— Kifosztottak egy Amerikából hazatért házaspárt. Pozsegáról jelentik: Meglen Gusztáv és felesége a napokban több évi tartózkodás után visszatért Amerikából. A házaspár szülőfalujába, Veliki községbe utazott, mert ott akart újból letelepedni. Nova Kapela-Batrica állomáson több órán keresztül várakozniok kellett az átszállásra. Az asszony a váróteremben egy padon ülve elszunnyadt, a férfi pedig az állomás épülete előtt sétálva várt a továbbutazásra. Amikor a beszállás ideje elérkezett, Meglenn rémülten vette észre, hogy a kezében tartott börtáskát levágták a szíjról. A táskában huszezer dinár értékű pénz és különböző ékszerek voltak, amit a zsebmetszők magukkal vittek. A vasuti rendőrség megindította a nyomozást az amerikai házaspár tolvajainak kézrekerítésére.

— Magyarország fölényesen győzött a francia—magyar válogatott atlétikai mérkőzésen. Eredmények: 100 m.: 1. Theard (fr.) 10.9 mp. 2. Hajdu 11 mp. 3. Nagy. Távolugrás: 1. Somfai 680 2. Püspöky 669. 3. Gouillaud (fr.) 1500 m.: 1. Norland (fr.) 4.05 p. 2. Szerb 4.053 p. 3. Malssineuve (fr.) 110 m. gát: Viel (fr.) 158 mp. 2. Marin (fr.) 163. 3. Somfai 17. 200 m.: 1. Hajdu 22 mp. 2. Cerbonney (fr.) 222 mp. 3. Theard (fr.) 222. Magasugrás: 1. Késmárky 186 cm. 2. Lewden (fr.) 181. 3. Gouilloux (fr.) 181. 800 m.: Wirlath (fr.) 1.59.1. 2. Marton 1.59.6 p. 3. Magdics 1.59.8. 5000 m.: 1. Papp 15.23.1 (országos rekord). 2. Beddari (fr.) 15.27.4. 3. Doiques (fr.) 15.43. Diszkosz: 1. Marvalics 45.50 m. 2. Egri 42.53 m. 3. Beranger (fr.) 37.03. Rudugrás: 1. Wintovski (fr.) 370. 2. Karlovics 370. 3. Bousely (fr.) 345. Súlydobás: 1. Darányi 14.47 m. 2. Bácsalmásy 13.81. 3. Duhour (fr.) 13.28. 400 m.: 1. Barsi 49.6 mp. 2. Fery (fr.) 50 mp. 3. Gerő 51.1 mp. Gerely: 1. Szepes 61.48 m. (országos rekord). 2. Degland (fr.) 55.87 m. 3. Gyurko 54.07. Svéd-staféta: A váltásnál Hajdu felbukott, mire a franciák leállnak. A magyar csapat tovább fut és győz 2 p. 15 mp.-cel. Pontarány 71:51 Magyarország javára. — Ferencváros—Vienna (Bécs) 2:0 (1:0) Vasas—Hungária 3:3 (2:1). Sabária—WAC (Bécs) 4:1 (3:1).

APOLLO szept. 9-10-11. PRATER-MIZZI

6 érdekesítő felvonásban.
Főszerepben: Nitta Naldi, Anny Ondra és Igo Sejm.

Az elbocsájtott magyar vasutasok

Ismeretes, hogy az elbocsájtott magyar vasutasok nyugdíj jogosultságának megállapítására a Magyar Párt akcióit indította. A mozgalomnak az volt a célja, hogy a nincstelen magyar vasutasok ügyét minél előbb dűlőre vigyék és a nyugdíj jogosult elbocsájtott vasutasok melletti kézhezkapják illetményeiket.

A megfelelő melletteltekkel felszerelt kérvényeket a mozgalom vezetői a szubotical vasutigazgatósághoz nyújtották be, ahonnan azonban a kérvények ismételt sürgetésre sem jutottak el az illetékes felsőbb hatóságokhoz. Dr. Deák Leó, a mozgalom egyik irányítója, az ügyvel kapcsolatosan a következőképp nyilatkozott.

— Körülbelül ezer nyugdíj nélkül maradt vasutas kérvényét terjesztették fel a közlekedési minisztériumhoz, amelyeket szabályszerűen fölvezetünk. A kérvényeket a minisztérium a vasutigazgatósághoz küldte és itt azokat három csoportba sorozták aszerint, hogy a kérvényezőknek van-e jugoszláv állampolgárságuk, továbbá, hogy később az eskütel megtagadása miatt vagy más okból bocsátották-e el őket a vasúti szolgálatból.

Sajnos, ezek a kérvények a szubotical vasutigazgatóságnál mindeddig nem nyertek ellátást és hiábavaló volt minden sürgetés, hogy végre a nyugdíjtól megfosztottak megkaphassák jogos illetményeiket. Ugy látszik, sokkal erősebb eszközökre van szükség abból a célból, hogy a vasutigazgatóság sülyesztőjéből az akták előkerüljenek, éppen ezért a Magyar Pártra, illetve a Magyar Pártnak a mostani választásokon a nemzetgyűlésbe bekerülő képviselőire fog az a feladat várni, hogy ez az esztendő őta tartó huza-vona megszűnjék.

A Magyar Párt nemzetgyűlési képviselőinek a szkupstina előtt kell szóvá tenniük a magyar vasutasok ellen elkövetett jogfosztást és a törvényhozás házában kell majd megbeszélgetni azokat a hivatalos fórumoknak a rosszindulatát, amelyek minden indoklás nélkül egyszerűen ellátás nélkül hagyják ezer magyar ember kérvényét. Bizonyos, hogy akkor, amikor a magyarságnak szószólói lesznek a nemzetgyűlés előtt, egyetlen hivatal sem meri többé megtenni azt, hogy magyar emberek kérvényeit egyszerűen negligálják és irattárban hagyják esztendőszámra.

A KÜLFÖLD HUMORA

— Legjobb volna a gyomorrontás ellen, ha minden reggel egy pohár meleg vizet innék!

— Ezt anélkül is iszom. Csak hogy a szakácsnőm kávénak nevezl.

Gimnazista (aki megbukott, táviratban értesíti fivérét): „Megbuktam, készítsd elő papát”. Pár óra múlva ezt a táviratot kapja: „Papa elő van készítve. Most azonban te készülsz elő”.

— Pincér, mijők van ennivaló?
— Van egy borjuvelőm, egy libamájam, egy sonkám...
— Elég! Én az étlapot kérdeztem és nem a maga személyleírását.

— Nem értem, hogy lehet meglepetés a felesége számára ez a kis ajándék, mikor ugyanis megmondta előre, hogy mit kíván magának.

— Hisz ép az a meglepetés, hogy tőlem most meg is kapja, amit kíván!

— Juliskának az ura mindennap más nő lábait előtthever.
— És elitri?
— Muszáj. Hiszen a férje tyukszempopratör.

— Eduárd, te nem szeretsz engem!
— Miért gondold ezt, angyalom?
— Mert azelőtt mindig siklórepülőessel szállottál le hozzám, most pedig köröket irsz le a levegőben!

SPORT

Kisorsolták az őszi bajnoki mérkőzéseket, a noviszádi kerület alcsoportjaiban

A kerület legutóbbi ülésén kisorsolták a kerület két alcsoportjának őszi bajnoki mérkőzéseit. A másodosztályu egyesületek, mint ismeretes két csoportban küzdenek a bajnokságért és az egyes csoportok győztesei egymással mérkőznek az első osztályba való bejutásért. Az egyik csoportba tartoznak: A noviszádi Zsak, Postás AK, a kovilji Sajkás a karlovecal Leviatan, a petrovaradint Gradjanszki és a Temeriu TC. A másik csoportba: a sabáci Kereskedő Ifjak, a sabáci Srbija, az indijjal Omladina, a rumal Spárta és a mitrovical Gradjanszki.

Az alábbi táblázatban, az előálló féi a pályaválasztó, tehát a mérkőzések az előálló egyesületek székhelyén kerülnek eldöntésre.

Október 9:

Zsak—Sajkás, Leviatan—Postás AK, Gradjanszki—TTC, Kereskedő Ifjak—Mitr. Gradjanszki, Omladina—Srbija.

Október 16:

Sajkás—Postás AK, TTC—Leviatan, Zsak—Gradjanszki, Mitr. Gradjanszki—Omladina, Spárta—Kereskedő Ifjak.

Október 23:

Postás AK—TTC, Leviatan—Zsak, Gradjanszki—Sajkás, Srbija—Kereskedő Ifjak, Omladina—Spárta.

Október 30:

Sajkás—Leviatan, TTC—Zsak, Postás AK—Gradjanszki, Mitr. Gradjanszki—Spárta, Omladina—Kereskedő Ifjak.

November 6:

Postás AK—Zsak, TTC—Sajkás, Leviatan—Gradjanszki, Srbija—Spárta.

November 13:

Mitr. Gradjanszki—Srbija.

A Noviszádon lejáratására kerülő mérkőzéseket délelőtt 10 órakor kezdik, a vidékieket októberben délután 3 órakor, novemberben 2 óra 30 perckor.

Malek Ottó, az Achilles Európát járó kerékpárosa, üdvözlését küldi a Délbácska olvasóinak

Messzi Finnországból érkezett a levél Malek Ottótól, a kerékpáros Európa-utazótól. Annakidején megírtuk, hogy a noviszádi Achilles kerékpáregylet egyik lelkes versenyzője, merész ötlethez határozta el magát. Könnyű biciklisa öltözetben, kerékpárján nekivágott a nagy Európának, hogy nyolc hónap leforgása alatt minden országot körülbiciklizze. Május másodikán indult el Malek Ottó hosszú útjára és azóta sokszor aggodalommal kísérté sorsát noviszádi egyesülete. A postaszolgálat Európa keleti országában ugylátszik még nem érte el a békebeli nívót, mert hosszú hetek múltak el anélkül, hogy az európai járó globe-trotterről hír érkezett volna. Utolsó híradása Lembergől futott be Noviszádra és ebben Malek azt írja, hogy néhány napig gyengélkedett és kénytelen volt útját rövid időre megszakítani.

Ezután hosszú ideig semmi hírt sem kapott az Achilles és az egyesület vezetősége, a lengyelországi jugoszláv konzulátus útján érdeklődött Malek Ottó holléte iránt. A napokban azután megérkezett Malek legújabb levele, a finnországi Helsingforsból. Megírja, hogy Kelet-Európa beutazása után, most Finnországban tartózkodik. A nagy sportemberek hazájában meglehetősen hidegen és bizalmatlanul fogadják a világgjárókat. Ez nem csoda, mert az utóbbi időben a szélsőséges világotutazósvindlerok nagyok lerontották a komoly sport-szeretettől világgjáró utra indulók tekintélyét.

Finnországban — írja Malek —, a sport

annyira beidegződött az emberekbe, hogy például a nagy Nurmi aznap kitűzött versenyéről egyetlen falragaszt sem látott az ember. A következő napokban azután Abo város felé vette útját, ahol négy napot időzött, hogy a világhírű Nurmit versenyezni lássa. A gyönyörű fekvésű sporttelepet már a kora délelőtti órákban a nézők ezrei lepték el. A pálya fekvése ideális. Apró tengerszemek övezik, természetadta sziklatömbök környezik, remekül befallított területekre építették a tribünt. A zsüri négy-águ hatalmas megalonon érintkezik a közönséggel. A katonazenekar finn dalkokat játszik. Zenéjük olyan, mint a nép maga. Csendes, nyugodt jellemű, korrekt. Hangos, vagy nyers szót még véletlenül sem hall tőlük az ember. Szerények, tartózkodók, de azért vendégszeretők.

Amikor a zenekar a finn himnuszt játszotta, váratlanul megeredt az eső Rövidesen hatalmas zápor zudult a pályára, de egyetlen ember el nem hagyta a helyét. Mire Nurmi starthoz állt — mondja a levél —, mindannyian bőrig áztunk. Az esővíz a nyakunknál folyt be és a cipőkön jött ki. Hirtelenében az jutott eszembe, hogy sporttársaim még vízesen is szívesen tapasztálnának velem együtt és hurráznának a csodásan futó Nurminak.

Levele végén büszkén közli Malek, hogy sikerült neki autogrammot szereznie Nurmitől, sőt fényképet is kapott tőle.

Utjának további irányáról megjegyzi, hogy Finnországból Európa nyugati részének beutazására indul, majd Ausztrián és Magyarországon át visszatér Jugoszláviába. Addig is, — igéri — még sok levelet fog írni uti élményeiről és sok üdvözlést küld a Délbácska olvasóinak.

1927 szeptember 8

A dinár árfolyamai

Budapest 10.02—10.08 (pengőben),
Prágában 59'00'5—59'50'5, Bécsben 12.50—
12.56, Berlinben 7'402—7.422, Trlesztben
32'20—32'60, Londonban 2.76

Zürich

Páris 20.33, London 25.21.125, New-York 518.70, Brüsszel 72.20, Milánó 28.14, Amsterdam 207.85, Berlin 123.36, Bécs 73'12'50, Budapest 90.75, Szófia 3'75, Prága 15.34, Varsó 58, Beograd 9'13'—, Bukarest 3'18'—.

Beograd

London 276'65'5, Páris 223'90, New-York 56'82, Zürich 10.97—, Milánó 309'50, Prága 168'85, Berlin 135'45, Bécs 80.22, Budapest 99.75, Bukarest 34'75.

Fehérnemű varrodámban

Kamenicska ucca 5. szám

alatt vállalom mindennemű női és férfi fehérnemű és menyasszonyi kelengyék teljes elkészítését helyben és vidékre is a leghozzávalóbb árák

Palásthyné HERBST JÓZSA Noviszad

AZ ELSŐ SPECIÁLIS OPTIKAI SZAKÜZLET ÉS

ZEISS JAVITÓMŰHELY Novi Sadon
DIPLOMÁS OPTIKUS
BENEDEK GYÖRGY
Kr Aleksandra 13.

FOJT

Gyönyörű párisi kalapformák megérkeztek!
Vidékiek 6 óra alatt kielégítve!

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Hol szavaznak a noviszádi polgárok?

A szeptember 11-i választáson Noviszádon tizenkét választási körzet lesz. A választók utcák szerint szavaznak a következő helyeken:

Első körzet: Dunavska ucca, Kralja Petra, Trg Oslobodjenja, Kralja Aleksandra, Wilson-tér, Posta ucca, Jevrejska, Njegoseva, Posta, Trifkovic-tér, Uzpenszka, Sfarikova, Mite Ruzicsa, Cara Lazara ucca és a Limán. Szavaz a katolikus templomudvarban levő elemi iskolában. Urnőrök Pekló Béla és Nagyfejeő András.

Második körzet: Laza Telecska, Mileticseva, Görög iskola, Studenicska, Pasicseva, Natosevics, Nikolajevszka, Gyure Jaksicsa, Jovana Szuboticsa, Buza-tér, Szokolszka, Szkerlicseva, Vidakovicseva, Zmaj Jovanovicseva, Danicicseva, Jadranszka, Loncsarszka, Hal-tér, Drvarszki-tér, Sumadijszka, Hadzics Szvetics, Branjszka, Szaborni prolaz, Szerijina ucca, Selyemgyár és Vágóhid. Szavaz az állami gimnáziumban. Urnőrök Wahl István festő és Szikora József.

Harmadik körzet: Temerini ucca a Bela Njiva uccáig, Szave Vukovicseva, Zemljane Csuprije, Svetosavszka, Despota Jovana, Peci Popovicseva, Preradovicseva, Milosa Obilicsa, Pecsizka, Naszelle 4 krajcerc, Vladika Makszima, Almási, Gundulicseva, Bela Njiva, Lagyarszka és Tekljina ucca. Szavaz az Almási iskolában. Urnőrök Dózsai János és Siposs Károly.

Negyedik körzet: Temerini ut a Bela Njiva uccától, Jug Bogdana, Patriarka Csarnojevicsa, Thökölj, Doszitijska, Karagyogyeva, Kamberova, Kumanovszka, Radicsevicseva, Beogradszka, Kajmakcsalanszka, Kneza Milosa, Sajkasko, Granicsarszka és Vardarszka ucca. Szavaz a Kajmakcsalanszka uccán elemi iskolában. Urnőrök Kecskés István és Pászti Máté.

Ötödik körzet: Kiszácsi, Trg Jana Kolara,

Vojvode Bojovicsa, Maszarikova, Szkopljanszka, Arhimandrita Rajicsa, Zmaj Ognjena Vuka, Despota Pavla Bakicsa, Karadzicsicseva, Lukijana Musickog, Vojvoda Supiyicska, Svetog Jovana, Kraljevica Marka, Gyogye Brankovicseva, Ruska, Zsdráiova és Banatska ucca. Szavaz a Ján Kollár téri elemi iskolában. Urnőrök Sánta István és Német Lajos.

Hatodik körzet: Pirosi, Deák, Kálmán, Vörösmarthy, Arany János, Szlovácska, Kistaludy, Tóth Kálmán, Hlendarcszka, Vodnikova, Bana Jelacsicsa, Slyukina, Toldi köz, Parnimlin, Groblyanszka Usztiavszka, Naszelye detelnare, Obori Monopol és Szajlovó. Szavaz a Groblyanszka uccán református elemi iskolában. Urnőrök Takács József és id. Varsányi György.

Hetedik körzet: Put Hajduk Veljka, Nikola Tesla, Primorszka, Petőfi, Kőlcsey, Nemacska, Ljubljanska, Gajeva és Futaki ut. Szavaz a Zsidóiskolában. Urnőrök Erdélyi Szilveszter és Fürjes András.

Nyolcadik körzet: Mátyás Király, Kolodvorszi prolaz, Lövész ucca, Láze Koszticsa, Iskola ucca, Magyar ucca, Vasut ucca, Petra Zrinyskog, Carinszka, Szremeska, Gizelin trg és Villany központ. Szavaz a Rókus iskolában. Urnőrök: Bárony János és Róka Imre.

Kilencedik körzet: Car Dusana, Kamenicko naselje, Szarajevszka, Epres ucca és vasuti állomás (vagonok). Szavaz a Kereskedelmi Akadémiában. Urnőrök: Kuzman Mihály és Kopunovic András.

Tizedik körzet: Darányi telep. Szavaz a Lövöldében. Urnőrök: Redli Gergely és Baksa András.

Tizenegyedik körzet: Kilsza, Vidovdáni telep, Temerini telep és a Szlana Bara.

Tizenkettedik körzet: Csenej, Szálás, Kamendin, Kerski drum, Mali Jarak és Római sáncok.

Hogy történik a szavazás?

Minden szavazónak érdeke, hogy minél korábban menjen el szavazni.

A szavazás reggel 7 órától este 6 óráig tart. Akik este 6 óráig jelentkeznek szavazásra, azokat le kell szavaztatni.

Minden szavazó jól teszi, ha személyazonossági igazolványát — amennyiben ilyenrel rendelkezik (pl. adókönyve, uti igazolványa stb.) — magával viszi.

A szavazókat önként bocsájtják be a szavazóhelyiségbe.

Minden szavazó megmondja a nevét, életkorát, foglalkozását, lakhelyét, utca és házszám szerint a bizottság előtt.

Minden szavazó a választási elnöktől kap egy kis gumigolyót, melyet jobbkezébe fog, öklét összecsuksja, hogy a golyó ne legyen látható.

A szavazó ezután kezdve az első urnától az utolsóig sorba minden urnába bedugja öklébe szorított jobb kezét és abba az urnába ejti bele a gumigolyót, amely pártra szavazni akar. Minden urnán rajta van a párt s a jelöltek neve. Ha a választó valamelyik urnába bele is ejtette a golyócskát, azért összeszorított öklével kell kivenni a kezét az urnából és összeszorított öklével kell kezét bedugni a hátralévő többi urnába, hogy így senki se tudhassa meg, melyik urnába ejtette be a golyócskát. Mikor a választó az utolsó urnából is kihúzta öklébe szorított kezét, tenyerét kinyitja s megmutatja üresen azt a választási elnöknek annak bizonyosságául, hogy a golyót valamelyik urnába tényleg beleejtette s így leszavazott.

A törvény büntetés terhe alatt tiltja, hogy a szavazó bármily módon is elárulja, hogy melyik pártra szavazott. A szavazás titkossága tehát feltétlen biztosítva van. Senki sem hallhatja, hogy a golyó melyik urnába esett, mert a golyó gumiból van s az urna belseje ki van párnázva, a golyó esése tehát semmiképp sem hallható. Minden ezzel ellenkező híresztelés nem igaz.

Szerkesztésért és kiadásért felel
TOMÁN SÁNDOR

A DUNA VIZÁLLÁSA

Szeptember 1-én reggel	—	—	255
Szeptember 2-án	"	—	280
Szeptember 3-án	"	—	305
Szeptember 4-én	"	—	317
Szeptember 5-én	"	—	324
Szeptember 6-án	"	—	332
Szeptember 7-én	"	—	332
Szeptember 8-án	"	—	326

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, VASTAG BETŰ 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

ELADÁS

CSAPÓSGERENDÁK jókarban levők, különféle nagyságban kaphatók. Érdeklődni lehet a noviszádi zárdánál. 2770-1-5

KERESLET

ZONGORÁT bérbe vagy megvételre KERESÉK. Cim „Morgenblatt” szerkesztőségében, Laze Telecskog u. 14. 2791-1

KERESEK a délutáni órákra esetleg 4-6-ig 5 éves kislányom mellé németül és szerbül tudó nőt. Cim Schmolka hirdetőirodában. 2797-1

KIADÓ

KÉT SZOBA, előszoba, konyha és speizből álló lakás külön udvarral azonnali kiadó Slovačka (Attila) u. 72. 2792-1-2

KIADÓ 2 szoba, fürdőszoba stb. okt. 1-re Cara Dusana ul. 17. 2789-1-2

VEGYES

HIRDETÉSEKET felvesz a „Délbácska” kiadóhivatala, Trg Oslobodjenja 3. Wagner-palota, az udvarban balra. - Telefon 21-37.

HIRDETÉSEK

20—30.000 köbméter

föld munkálására

kubikosokat

keresek.

Szimonovics Bosko

2795 Novisad, Laze Kostića u. 32. 1-3

Asztalosok figyelmébe!

Famegmunkáló gépek elárúsítása, egy 80 cm. jókarban levő szallagfűrész és egy 5 HP. villanymotor komplett, egy körfűrész és sok hozzávaló szerszám, ami egy ilyen üzemhez alkalmas.

Jacob Basch, Senta, Majora Jovanovića 10. 2790-1-2

Modern lakás

4 nagy szobából, cselédszobából és mellékhelyiségekből álló, I. emeleten ujonnan épült házban, a város központjában október 1-ére kiadó. Érdeklődni: Schmolka hirdetőirodában, Jevrejska ul. 7.

HIRDETÉSEKET

FELVESZ

A

DELBÁCSKA

KIADÓHIVATALA

NOVI SAD

Trg Oslobodjenja 3. szám
(Wagner-palota, az udvarban balra.)
Telefon 21-37.

Jutányosan eladó

egy stelazs 2 m. magas, 14 m. hosszú, 5 fahos, 1 stelazs 28 m. magas, 6 m. hosszú 5 fahos, alul toloajtóval, egy íróasztal stb. Bővebbet: Schmolka hirdetőirodában, Novisad, Jevrejska 7. 2801-1-3

NOVOSADSKA KREDITNA ZADRUGA

előbb UJVIDÉKI HITELSZÖVETKEZET
Dudarska (Epres) u 18.

Működését újlag megkezdette. Elfogad betéteket magas kamatozással. Heti betétek 5 dinártól felfelé. Folyósít kölcsönöket váltóra és betáblázásra.

Üzletnapok:

Minden kedden délután 5-7 óra.
Minden csütörtökön délután 5-7 óra.
Minden vasárnap délelőtt 10-12 óra.

Az igazgatóság.

Beck János

papirkereskedése és
könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék
képeslap újdonságokban.

Nagy raktár divatos, modern
levélpapirokban.

Iskolacikkek, író- és rajz-
szerek, képeslap albumok,
emlékkönyvek a legolcsóbb áron.

Géperőre berendezett
modern könyvkötészeti